

NA ČO SI DAŤ POZOR PRI REALIZÁCII ZÁBRADLA A ZASKLENA DO UŽ ZATEPLENÝCH BYTOVÝCH DOMOV

Dušan Hipík

ALUMISTR SE, organizačná zložka
podniku zahraničnej osoby
Za kasárňou 1
831 03 Bratislava
e-mail: dusan.hipik@alumistr.sk

Balkónové zábradlie

Pri výbere balkónového zábradlia by mala byť na prvom mieste bezpečnosť. V praxi sa však väčší dôraz kladie na estetiku a cenu, teda faktory, ktoré by mali byť až na poslednom mieste.

Zábradlie musí plniť predovšetkým bezpečnostnú funkciu, cena by mala byť až na poslednom mieste.

Výber balkónového zábradlia sa často riadi kritériami ako estetika alebo cena. To, že spĺňa požiadavky na bezpečnosť, sa berie akosi automaticky. Avšak prax ukazuje, že nie kaž-

dé zábradlie je skutočne bezpečné v zmysle platných noriem. Investori niekedy nevedia, čo všetko by mali od dodávateľov zábradlia požadovať a overiť.

Autorizovaná osoba č. SK04

TECHNICKÝ A SKÚŠOBNÝ ÚSTAV STAVEBNÝ, n. o.
BUILDING TESTING AND RESEARCH INSTITUTE
Studená 3, 821 04 Bratislava, Slovenská republika
IČO: 31821987

POTVRDENIE
o vykonaní skúšok v rámci SK určenia typu výrobku
S04/14/0070/20

V súlade so zákonom č. 133/2013 Z. z. o stavebných výrobkoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, sa toto potvrdenie vzťahuje na stavebný výrobok.

Výrobok č. 1: Hliníkové zábradlie systému AluPlus Fix - Connex
Výrobok č. 2: Hliníkové zábradlie systému AluPlus Fix – Funder Max doska
Výrobok č. 3: Hliníkové zábradlie systému AluPlus Fix s priečkou – Funder Max doska / Connex
Výrobok č. 4: Hliníkové zábradlie systému AluPlus Fix s priečkou – Connex / Connex

Výrobca: ALUMISTR Slovakia, s.r.o.
Za kasárňou 1
831 03 Bratislava – Nové Mesto
Slovenská republika

Výrobňa: ALUMISTR Slovakia, s.r.o.
U Výzkumu 603
664 62 Hrušovany u Brna
Česká republika

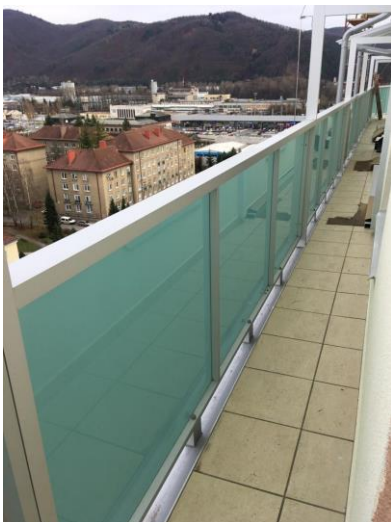
Účel použitia výrobku: Ochranné zábradlie pre budovy.

Technická špecifikácia: STN 74 3305 Ochranné zábradlia.

Predpísaná výška nestačí

Zábradlie sa definuje ako stavebný výrobok a trvalá konštrukcia, ktorej hlavnou funkciou je zabezpečiť ochranu osôb proti pádu z voľného okraja pochôdznej plochy, alebo proti vstupu do nebezpečného priestoru, kde by mohlo byť ohrozené zdravie človeka. Už z tejto definície vypláva, že bezpečnostná funkcia je tá najdôležitejšia. Technické predpoklady kladené na zábradlie, vrátane rozmerov, pevnosti, výroby a montáže, presne stanovuje STN 74 3305: 2014: Ochranné zábradlia.

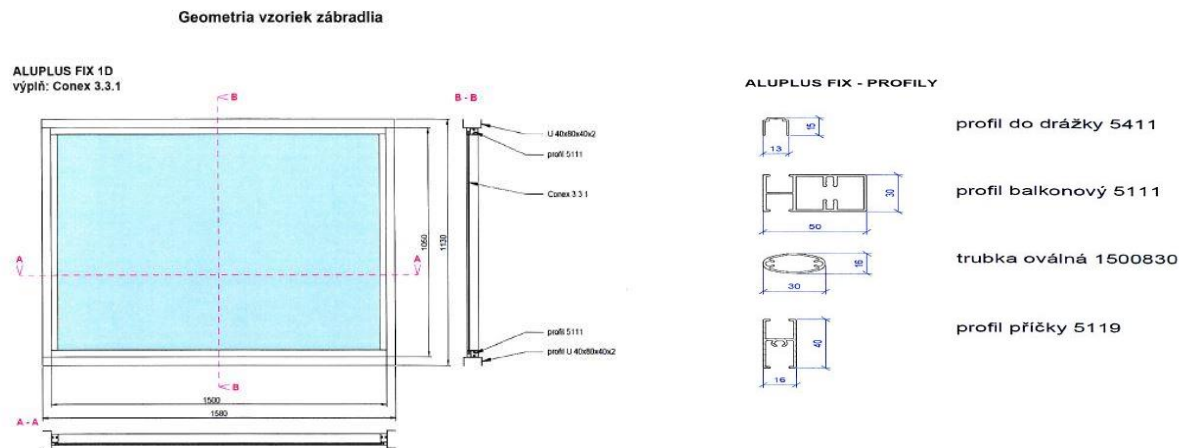
Za základnú výšku zábradlia na voľnom okraji pochôdznej plochy norma považuje 1 000 mm (v závislosti od výšky voľného pádu to môže byť 900, 1 000, 1 100 a 1 200 mm). Dôležitý je však aj

použitý materiál, jeho pevnosť, spôsob kotvenia zábradlia a ďalšie náležitosti, ktoré určujú schopnosť zábradlia odolať nárazu napríklad ľudského tela. Statické vlastnosti výrobku musia vyhovovať stanovenému zaťaženiu a priehybu, pričom pri hornom zasklení sa posudzuje aj schopnosť odolať zaťaženiu celej uzatvorenej plochy vetrom.

Vyrobené zábradlie podlieha predpísanej skúške a certifikácii. Povinný certifikát o rázovej skúške obsahuje dve strany a ďalšie dve strany má príloha, v ktorej je presne rozpísaný použitý materiál, profily a rozmery skúšobnej vzorky. Nie každý investor vie, že dodané zábradlie môže podľa týchto príloh sám skontrolovať. Zábradlie je totiž stavebný výrobok, ktorý sa musí posúdiť podľa danej normy.

Čo hrozí pri nesprávnom výbere?

Pri výbere zábradlia ľudia väčšinou zvažujú predovšetkým estetickú stránku a cenu. Platí to aj pre niektorých architektov, ktorí navrhnu len vzhľad zábradlia bez ohľadu na bezpečnosť. Projektanti sa zas často obmedzujú na pokyn v projektovej dokumentácii v znení: „dodať certifikované zábradlie“, ale dodanie všetkých podkladov do projektovej dokumentácie už ponechajú na výrobcovi. Investor alebo stavebný dozor potom nevie, aké doklady má ku stavebnému výrobku požadovať. Bezpečnostné hľadisko, ktoré by pri výbere zábradlia malo byť prvoradé, tak môže byť úplne opomenuté.

Pretože zábradlie musí plniť predovšetkým bezpečnostnú funkciu, mala by byť cena až na poslednom mieste. Aj napriek tomu sa však stáva, že dodávateľ chce práve na zábradlí ušetriť. Napríklad do neho osadí výplň z materiálu, ktorý nie je odskúšaný v súlade s normou, čo by mal potvrdiť protokol o vykonanej skúške. Alebo nie je táto výplň úplne uložená v ráme. Výsledkom potom môže byť zábradlie, ktoré sa chveje, keď sa nim uprostred zatrasie. Prípadne sa výplň prehýba tak, že ju môžete vytlačiť rukou. Obyvatelia na vyšších poschodiach potom majú strach na taký balkón vôbec vstúpiť.

Z tohoto dôvodu je dôležité zaujímať sa o detaily a nepozerať len na nízku cenu, ktorá navyše ani nemusí byť konečná. Dôležitá je napríklad aj záruka, ktorú dodávateľ poskytuje a to tak na zábradlie bez zasklenia, ako aj so zasklením. Investor by sa mal vždy pýtať, čo daná cena zahŕňa a ak nemá odborné vzdelanie v danej oblasti, mal by svoj výber konzultovať s nezávislým odborníkom.

Radšej počítajte so zasklením

Ďalšie problémy môžu nastať pri dodatočnom zasklení balkónov. Často sa stáva, že ľudia najskôr zasklenie odmietnu, takže dodané zábradlie nie je dimenzované na ďalšiu záťaž. Pri dodatočnom zasklení potom môžu praskať sklenené výplne zábradlia. Navyše môže byť aj technicky problematické namontovať a ukotviť horné zasklenie tak, aby výsledok pôsobil esteticky a všetko sa zbytočne predražuje. Preto je vždy lepšie už dopredu počítať so zasklením. Pri výbere zábradlia sa odporúča zvoliť hneď také, ktoré záťaž zasklenia unesie a je dopredu technicky pripravené na jeho ukotvenie.

Budúce zasklenie je dôležité aj z hľadiska výberu výplne. Pri uzatvorení balkóna horným zasklením norma požaduje použitie nehorľavého materiálu triedy reakcie na oheň A1. Tú spĺňajú nehorľavé stavebné materiály ako oceľ, hliník, sklo, kameň, bridlica, keramické obklady alebo lignátové dosky. Do výšky desiateho nadzemného podlažia je možné použiť aj dosky triedy reakcie na oheň B1. Výber nevhodnej výplne môže dodatočné zasklenie skomplikovať. Z vnútornej strany je potom potrebné umiestniť ďalšiu výplň, ktorá spĺňa potrebnú nehorľavosť, čo so sebou prináša zmenšenie priestoru a ďalšie náklady. Vo všeobecnosti platí, že spoločná montáž nového zábradlia a zasklenia je vždy jednoduchšia, lacnejšia a rýchlejšia.

Dôležité je nepodceňiť kontrolu

Investori do obnovy balkónov, t. j. predovšetkým bytové družstvá a spoločenstvá vlastníkov bytov a nebytových priestorov, si môžu splnenie všetkých bezpečnostných požiadaviek ľahko overiť. Certifikáty o rázových skúškach je potrebné požadovať aj s prílohami, aby bolo možné skontrolovať aj prípadné zasklenie. Cenová ponuka by nemala byť rámcová, ale musí obsahovať položkový rozpočet, z ktorého je zrejmé, čo všetko cena zahŕňa.

Na stavebnom trhu sa žiaľ vyskytujú plagiáty originálnych výrobkov, preto odporúčame overiť aj pravosť dodávateľa tovaru. Len originálny výrobok dokáže totiž zaručiť kvalitu, funkčnosť a bezpečnosť. Za účelom kontroly dodania neceneného kvalitného stavebného výrobku možno kontaktovať jeho výrobcu, aby potvrdil objednávku od zhotoviteľa stavebnej zákazky.